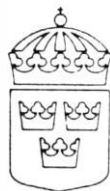

Motion till riksdagen

1989/90:Fi201

av Carl Bildt m.fl. (m)

Avskaffande av tvångssparandet

Mot.
1989/90
Fi201–204

Efter en uppgörelse i finansutskottet i maj 1989 antog riksdagen en lag om tillfälligt sparande under tiden 1 september 1989–31 december 1990. Syftet med åtgärden angavs vara att minska överhettningen i ekonomin genom att minska utrymmet för privat konsumtion.

Enligt årets finansplan ökade den privata konsumtionen 1989 med 0,8 procent, vilket kan jämföras med tillväxttakten i hela ekonomin på 1,8 procent. Den långsamma konsumtionsökningen kan dock inte förklaras med tvångssparandet. Enligt konjunkturinstitutets rapport "Konjunkturläget hösten 1989" växte den privata konsumtionen mellan första halvåret 1988 och motsvarande period 1989 med endast 0,3 procent.

Efter en analys av den privata konsumtionens stagnation konstaterade statistiska centralbyrån i decembernumret av sin månadsöversikt följande:

Det s.k. tvångssparandet, som infördes i september i år, ser därmed hittills inte ut att ha haft någon större effekt på hushållens köplust. (SCB Indikatorer 1989:12)

Sedan riksdagen på regeringens förslag beslutat slopa tvångssparandet under 1990 för de lägsta inkomsttagarna och att i förtid till dessa återbetala under 1989 inbetalade medel, har den enda del av systemet som kunde tänkas få någon effekt tagits bort. Inkomsttagare som inte lever helt utan marginaler kan lätt parera tvångssparandet genom att minska annat sparande eller öka sin skuldsättning.

Därmed skapar tvångssparandet bara problem. Det kräver särskilda uppbörds- och återbetalningsrutiner. Vidare sker det en ansamling av köpkraft, som släpps loss vid tidpunkter då konsumtionsbenägenheten kan vara betydligt högre än den väntas bli 1990 (enligt finansplanen 1,3 procent, dvs. samma som den totala tillväxttakten).

Vid ett framträdande i Göteborg den 16 januari har dessutom finansministern erkänt att det lagstadgade tillfälliga sparandet inte fått avsedd effekt. Riksdagen bör därför nu besluta att uppbörden av ytterligare tvångssparmedel skall avbrytas redan före det första inbetalningstillfället för 1990 och att redan inbetalade medel avseende 1989 skall återbetalas till samtliga berörda senast i juni 1990.

Hemställan

Mot. 1989/90
Fi201

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen beslutar avskaffa tvångssparandet fr.o.m. det första inbetalningstillfället för 1990.
2. att riksdagen beslutar att för 1989 inbetalade medel skall återbetalas senast i juni 1990.

Stockholm den 20 januari 1990

Carl Bildt (m)

Lars Tobisson (m)

Anders Björck (m)

Rolf Clarkson (m)

Ann-Cathrine Haglund (m)

Gullan Lindblad (m)

Arne Andersson (m)
i Ljung

Ingegerd Troedsson (m)

Görel Bohlin (m)

Rolf Dahlberg (m)

Gunnar Hökmark (m)

Bo Lundgren (m)

Sonja Rembo (m)